

4. 5. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Skupinové financování (crowdfunding)

Skupinové financování neboli crowdfunding je metodou získávání finančních prostředků na financování projektů a podniků, a to od velkého množství dárců a investorů prostřednictvím on-line platform. Jedná se o alternativní způsob financování projektů, nejčastěji využívaný startupy nebo rostoucími podniky.

Druhy crowdfundingu

Crowdfunding můžeme dělit na finanční a nefinanční, a to podle toho, co investor za poskytnutí finančního prostředků vlastníkovvi projektu obdrží na oplátku.

Nefinanční crowdfunding může mít podobu tzv. dárcovského crowdfundingu, v jehož rámci jednotliví investoři poskytují své finanční prostředky vlastníkovvi projektu bez nároku na jakékoliv protiplnění. Tento typ financování je především užíván pro charitativní projekty či sponzoring.

Druhým typem nefinančního crowdfundingu je odměnový crowdfunding, který spočívá v poskytnutí peněžních prostředků ze strany investora výměnou za věcné protiplnění, a to ve formě služeb či produktů. Typicky investor od vlastníka projektu získá výrobek, který byl v rámci projektu na základě získaných prostředků od investorů vyvinut a vyroben.

U finančního crowdfundingu investoři očekávají finanční návratnost vložených finančních prostředků.

Výhody

Crowdfunding je nejčastěji využíván startupy a malými či středními podniky, které chtějí rozšířit svoji činnost.

Začínající podniky mají často problémy získat financování na své projekty od tradičních bank a finančních institucí z důvodu chybějící historie, nevýdělečnosti, nedostatečnému majetku či rizikovosti projektu. Investoři v rámci crowdfundingu mohou podpořit projekty i relativně malými částkami, které díky vysokému počtu investorů ve svém souhrnu umožní podnikům zafinancovat projekty, které by se jinak nemohly uskutečnit.

Crowdfunding podnikům dále umožňuje s poměrně malým finančním rizikem otestovat trh před samotným uvedením výrobku či služby na trh.

S ohledem na velký počet investorů získávají projekty financované crowdfundingem, a s nimi i samotní vlastníci těchto projektů, zvýšené povědomí ve společnosti. Pro podniky tak slouží crowdfunding i jako platforma pro marketing a reklamu jejich projektu a společnosti.

Nařízení o crowdfundingu

Evropský parlament zavedl novou regulaci crowdfundingu, kterou je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1503 ze dne 7. října 2020 o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky (nařízení). V obecné rovině je nařízení koncipováno jako

výjimka z režimu poskytování investičních služeb podle směrnice MiFID II a z regulace veřejné nabídky cenných papírů, resp. zákona č. [256/2004](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

Poskytovatelem služeb skupinového financování je dle nařízení právnická osoba usazená v Evropské unii, která poskytuje služby skupinového financování spočívající v párování zájmů investorů a vlastníků projektů na financování podnikání prostřednictvím využití platformy skupinového financování, které zahrnuje kteroukoli z těchto činností:

- umožnění poskytování úvěrů (úvěrový crowdfunding);
- umístování převoditelných (investičních) cenných papírů a nástrojů přijatých pro účely skupinového financování vydaných vlastníky projektů bez pevného závazku a přijímání a předávání pokynů klientů týkajících se těchto cenných papírů a nástrojů (investiční crowdfunding).

Úvěrový crowdfunding spočívá v dohodě, v jejímž rámci investor poskytne vlastníkovému projektu dohodnutou finanční částku na dohodnutou dobu a vlastník projektu se bezpodmínečně zaváže tuto částku investorovi splatit spolu se vzniklým úrokem v souladu se splátkovým kalendářem.

V případě investičního crowdfundingu investor prostřednictvím on-line platformy nakupuje převoditelné cenné papíry emitované vlastníkem projektu, případně neomezeně převoditelné podíly ve společnosti s ručením omezeným vlastníka projektu (tato možnost v současnosti v ČR není možná).

Z definice poskytovatele skupinového financování vyplývá, že nařízení se vztahuje pouze na úpravu finančního crowdfundingu, a to pouze na některé jeho podoby. Úprava nařízení nedopadá na:

- služby skupinového financování poskytované vlastníkůvým projektů, kteří jsou spotřebiteli;
- jiné služby související se službami skupinového financování, které jsou poskytovány v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- nabídky skupinového financování s protiplněním vyšším než 5 000 000 EUR za 12 kalendářních měsíců na jednoho vlastníka projektu (v ČR se do 10. listopadu 2023 uplatní snížený limit 1 mil. EUR).

Některé povinnosti poskytovatelů

Nařízení stanoví požadavky primárně na poskytovatele crowdfundingu, nikoliv na projekty nabízené na on-line platformách nebo jejich vlastníky.

V souladu s čl. 16 nařízení budou poskytovatelé povinni plnit informační povinnost, spočívající v každoročním zaslání seznamu projektů financovaných prostřednictvím platformy skupinového financování, přičemž u každého projektu budou uvedeny informace o vlastníkovému projektu a získané částce, vydaném nástroji a souhrnné informace o investorech a investované částce v členění podle daňového domicilu investorů, s rozlišením kvalifikovaných a nekvalifikovaných investorů. Poskytovatelé budou informační povinnost plnit vůči České národní bance (ČNB), která informace následně poskytne Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA).

Poskytovatelé crowdfundingu musí dále mít vždy zavedeny obezřetnostní záruky rovnající se alespoň vyšší z těchto částek - 25 000 EUR nebo jedné čtvrtině fixních režijních nákladů za předchozí rok. Obezřetnostní záruky mají jednu z těchto forem:

- a. kapitál tvořený položkami kmenového kapitálu tier 1 uvedenými v člancích 26 až 30 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 po odpočtech podle článku 36 uvedeného nařízení v plném rozsahu bez uplatnění prahových výjimek podle článků 46 a 48 uvedeného

nařízení;

- b. pojištění pokrývající území EU, kde jsou nabídky crowdfundingu aktivně uváděny na trh, nebo srovnatelná záruka, nebo
- c. kombinaci písmen a) a b).

Licence

Nařízení zavádí povinnost poskytovatele crowdfundingu získat licenci od regulátora, kterým je v České republice ČNB. Získaná licence má platnost na území celé Evropské unie, poskytovatelům tak nová evropská regulace výrazně usnadňuje poskytování služeb skupinového podnikání mezinárodně.

Licenci pro činnost poskytovatele služeb skupinového financování podle nařízení není možné nahradit žádnou jinou licencí vydávanou ČNB. O licenci tak musí požádat i banky, obchodníci s cennými papíry či nebankovní poskytovatelé úvěrů.

Náležitosti žádosti o udělení licence k činnosti poskytovatele služeb skupinového financování stanoví čl. 12 nařízení. Mezi základní náležitosti patří:

- program činnosti vymezující typy služeb skupinového financování, které žadatel hodlá poskytovat a platformu skupinového financování, kterou hodlá provozovat;
- popis systémů správy, řízení a mechanismu vnitřní kontroly;
- popis systémů, zdrojů a postupů pro kontrolu a ochranu systémů zpracování dat;
- popis provozních rizik a obezřetnostních záruk;
- informace o totožnosti fyzických osob ve vedoucím postavení poskytovatele, jejich bezúhonnosti, dobré pověsti, dostatečné znalosti a odborné dovednosti pro řízení poskytovatele;
- informace o ovládajících osobách až po skutečné majitele.

Příprava žádosti a všech příloh je náročný proces, který může trvat i několik měsíců. ČNB žádost o udělení licence pro poskytovatele služeb skupinového financování do 25 pracovních dnů od obdržení přezkoumá z hlediska úplnosti a případně žadatele vyzve k jejímu doplnění. Následně má ČNB 3 měsíce na rozhodnutí o udělení nebo zamítnutí licence. S ohledem na mimořádně krátkou lhůtu k vydání rozhodnutí lze nicméně očekávat, že licenční řízení budou přerušována a žadatelé vyzýváni v rámci připomínek ČNB k úpravám licenční dokumentace, aniž by lhůta 3 měsíců běžela.

Shrnutí

Nařízení přineslo poměrně striktní unijní regulaci některých forem finančního crowdfundingu, zároveň poskytovatelům on-line platform díky celoevropské platnosti licence umožnilo relativně snadnou expanzi do ostatních členských států.

Do 10. listopadu 2023 běží přechodné období, během kterého mohou stávající poskytovatelé služeb skupinového financování pokračovat v činnosti, kterou provozovali k 10. listopadu 2021, a to za dosavadních podmínek. Poté budou moci služby skupinového financování v působnosti nařízení poskytovat již pouze držitelé licence ČNB.

S ohledem na délku a složitost celého procesu získání licence ČNB pro poskytovatele služeb skupinového financování doporučujeme klientům začít situaci řešit co nejdříve.

Mgr. Zuzana Neubauerová
advokátka

Stuchlíkova & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Spálená 97/29
110 00 Praha 1 - Nové Město

Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)
- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)